

## Mossen van het najaarsweekend 2001 naar Sint Anthonis (Noord-Brabant)

C. (Cor) Broekman  
Noordzeelaan 19, 5628KP Eindhoven

### Summary: Bryophytes from the autumn fieldtrip 2001 to Sint Anthonis (province of Noord-Brabant)

On September 15-16<sup>th</sup> 2001, bryological fieldtrips were made to 3 km<sup>2</sup>-squares (1,3,4) belonging to the Monitoring Network for Bryophytes in the Netherlands. A non-network square (2) was visited as well. A list of bryophytes was recorded for each of the squares. The squares (1,3,4) are situated in the eastern part of the province of Noord-Brabant on a sandy soil with douglas fir and spruce plantations, the result of the pre-1960 type of reforestation of so called 'waste ground' (former heathland and moor). Square 2 includes the river Meuse and square 1 a fishing pond with sandy-loamy banks and a pre-1940 digged defence canal and bunkers.

De overnachtingsplaats voor de kampeerders was het SBB groeps-kampeerterein De Beugense Peel. Daar verzamelden zich zowel de mossen- als de korstmossenliefhebbers voor de excursies. Drie meetnet-blokken en een niet-meetnetblok werden op mossen geïnventariseerd. Tijdens de excursies was het redelijk weer met een enkel buitje. De mossen stonden er goed bij: de voorgaande dagen was (en 's nachts is) er heel wat water gevallen.

### Excursieterreinen (zie **Legenda locaties** voor details)

Hok 1: Meetnetblok (St.Anthonisbos) ten Z.W. van St. Anthonis.

Een visvijver met lemige oevers en (knot)wilgen er om heen: *Jungermannia gracillima*, *Fossombornia foveolata*, *Orthotrichum striatum*. Langs het defensiekanaal enkele bunkers van voor 1940-45. Aan de overzijde van het kanaal één van de bekende wat oudere, sparren- en dennen-akkers. Vondsten: *Leucobryum glaucum*, *Rhytidiadelphus triquetrus*, *Thuidium tamariscinum*, *Dicranum polysetum*, *Hylocomium splendens*, *Ptilium cristacastrensis*, *Zygodon viridissimus* var. *viridissimus*.

Hok 2: Een niet-meetnetblok ten Z.W van Milsbeek.

Een natuurontwikkelingsproject ten oosten van de Maas in de uiterwaard, bij de monding van de Tielebeek. Enkele volgelopen kleiputten, een met stenen versterkte Maasoevers, niet meer gebruikte kleihopen en plekken waar die ooit lagen. Verder een nieuw, aangelegd Maasduin. Vondsten: *Cinclidotus fontinaloides*, *Microbryum davallianum*, *Octodiceras fontanum*,

*Rhynchostegium megapolitanum*, *Schistidium platyphyllum*, *Syntrichia latifolia*, *S. papillosa*, *Porella platyphylla*.

Een aantal kampeeders maakten een tocht langs en over het heide-terrein de Ullingse bergen. Omringende dennenakkers, een open terrein met heide, een deel met pas met grassen dichtgegroeide stuifruggen en een met al langer met dennen en berken dichtgegroeid deel. Geen opmerkelijke soorten gezien, daarom geen aanleiding een streeplijst bij te houden. Tijdens de wandeling gehoorde definitie: "Als iets zich vaak herhaalt, wordt het een landschap".

Hok 3: Meetnetblok (Lactaria) ten O. van Stevensbeek.

Dennen- en sparrenaanplantingen eventueel met berken en zomereiken, een verwaarloosde landbouwakker.

Hok 4: Meetnetblok (Overloonse Duinen). Het Helder ten Z.W. van Overloon.

Begroeide stuifduinen en vlakke delen met dennen- en sparrenakkers, berkenopslag en verspreide zomereiken. Vondsten: *Leucobryum glaucum*, *Philonotis fontana*, *Rhytidiadelphus loreus*, *Thuidium tamariscinum*, *Ulota crispa*.

### Deelnemers

Zaterdag en Zondag: Gerrit Bongers, Cor Broekman, Joke Gutter, Sjef Pistor, Hermi Solleveld en Jan de Ruijter, Henk Siebel, Marleen Smulders en Jo van Meurs, Minke Verhoeven. Alleen Zaterdag: Huub van Melick, Jan Kersten en Riek Bosch. Tijdens de excursies heeft Marleen Smulders de streeplijsten bijgehouden.

### Legenda locaties

| hoknummer | RD-coördinaten | km-blok  | datum     | meetnetblok |
|-----------|----------------|----------|-----------|-------------|
| 1         | 184.401        | 46.51.45 | 15-9-2001 | J           |
| 2         | 192.414        | 46.33.13 | 15-9-2001 | N           |
| 3         | 193.401        | 46.53.44 | 16-9-2001 | J           |
| 4         | 192.396        | 52.13.43 | 16-9-2001 | J           |

### Legenda toevoegingen

F = kapsels ; M = microscopische determinatie; Herbariummateriaal als (ms)=Marleen Smulders, (hvm)=Huub van Melick, (jk)=Jan Kersten, (rk) Riek van de Bos, (cb)= Cor Broekman

**Soorten lijst** (rode-lijstsoorten zijn gecursiveerd):

**Amblystegium serpens** 1F,2 / **Amblystegium tenax** 2 / **Amblystegium varium** 2M / **Aneura pinguis** 1 / **Atrichum undulatum** 1F,3F,4F / **Aulacomnium androgynum** 1,2,3,4 / **Aulacomnium palustre** 1(ms),4 / **Barbula convoluta** 1,2M / **Barbula unguiculata** 1M,2M / **Brachythecium albicans** 1,2,3,4 / **Brachythecium mildeanum** 2(hvm) / **Brachythecium rutabulum** 1F,2,3,4 / **Bryum argenteum** 1,2,3F,4 / **Bryum barnesii** 2(hvm) / **Bryum bicolor** 1(jk),2M,3 / **Bryum caespitium** 1M / **Bryum capillare** 1,2,3 / **Bryum gemmiferum** 2M / **Bryum rubens** 1M,2,3M,4 / **Calliergon cordifolium** 1(ms) / **Calypogeia fissa** 1 / **Campylopus flexuosus** 1,3,4 / **Campylopus introflexus** 1,3F,4 / **Campylopus pyriformis**

1,3,4 / *Cephaloziella divaricata* 1(jk),4F(ms) / *Cephaloziella hampeana* 1(jk) / *Cephaloziella rubella* 1(hvm) / *Ceratodon pupureus* 1,2,3 / *Cinclidotus fontinaloides* 2 / *Cryphaea heteromalla* 1F / *Dicranella heteromalla* 3F,4 / *Dicranella schreberiana* 2M / *Dicranella staphylina* 2M / *Dicranella varia* 2M / *Dicranoweissia cirrata* 1F,2,3F,4F / *Dicranum montanum* 1,4 / *Dicranum polysetum* 1(hvm) / *Dicranum scoparium* 1,3,4 / *Didymodon rigidulus* 1(hvm) / *Drepanocladus aduncus* 1M / *Ditrichum cylindricum* 1M,3,4M / *Eurhynchium hians* 2 / *Eurhynchium praelongum* 1,3,4 / *Eurhynchium striatum* 1(hvm),3,4 / *Fissidens bryoides* 2F,4(ms) / *Fissidens taxifolius* 2(hvm) / *Fossombronina foveolata* 1F(ms,hvm,,jk) / *Frullania dilatata* 2 / *Funaria hygrometrica* 1,3,4 / *Grimmia pulvinata* 1F,2F,3F / *Herzogiella seligeri* 1F(hvm) / *Homalothecium sericeum* 1 / *Hylocomium splendens* 1(hvm) / *Hypnum cupressiforme* 1F,2,3F,4F / *Hypnum jutlandicum* 3,4 / *Jungermannia gracillima* 1(hvm) / *Leptobryum pyriforme* 1 / *Leptodictyum riparium* 1,2 / *Leskea polycarpa* 2(jk) / *Leucobryum glaucum* 1(hvm),4 / *Lophocolea bidentata* 1(hvm),4 / *Lophocolea heterophylla* 1,3,4 / *Marchantia polymorpha* 1,3,4 / *Microbryum davallianum* 2F / *Mnium hornum* 1,3F,4 / *Octodiceras fontanum* 2(hvm) / *Orthodontium lineare* 1F,3F,4F / *Orthotrichum affine* 1F,2F,3F,4F / *Orthotrichum anomalum* 1F / *Orthotrichum diaphanum* 1F,2F,3F,4F / *Orthotrichum lyellii* 1(jk) / *Orthotrichum pumilum* 2(jk) / *Orthotrichum striatum* 1F(jk) / *Pellia epiphylla* 1 / *Philonotis fontana* 4 / *Plagiothecium denticulatum* 1,4 / *Plagiothecium laetum* 1(hvm),3F,4F / *Plagiothecium undulatum* 1(hvm) / *Pleurozium schreberi* 1,3,4 / *Pohlia annotina* 1 / *Pohlia melanodon* 2 / *Pohlia bulbifera* 1(hvm) / *Pohlia nutans* 1,3F,4 / *Polytrichum commune* 1M,3,4,4 / *Polytrichum juniperinum* 1,3,4F / *Polytrichum longisetum* 1M,3M,4 / *Polytrichum piliferum* 1,3,4 / *Porella platyphylla* 2(hvm,,jk) / *Pseudoscleropodium purum* 1,3,4;2 / *Pseudotaxiphyllum elegans* 3 / *Ptilium crista-castrensis* 1(hvm) / *Rhynchostegium confertum* 1,2 / *Rhynchostegium megapolytanum* 2 / *Rhynchostegium riparioides* 2 / *Rhytidiadelphus loreus* 4(ms) / *Rhytidiadelphus squarrosus* 1,2,3,4 / *Rhytidiadelphus triquetrus* 1 / *Schistidium apocarpum* s.l. 1,2 / *Schistidium platyphyllum* 2(jk) / *Syntrichia latifolia* 2(hvm,jk,cb) / *Tetraxis pellucida* 4 / *Thuidium tamariscinum* 1(hvm),4 / *Tortula modica* 2F / *Tortula muralis* 1,2F,3F / *Tortula truncata* 2F(hvm) / *Ulota bruchii* 1F,3F,4F1 / *Ulota crispa* 4F1 / *Zygodon viridissimus* var *viridissimus*. 1(hvm),2(hvm) /